

REUMAATILINE POLÜMÜALGIA

Polümüalgia on võrdlemisi sage vanemate inimeste reumaatiline haigus, mille nähud avalduvad peamiselt lihastes ja veresoontes. *Poly-* tähistab mitut või paljut, *myalgia* on lihasevalu. Seega polümüalgia on haigus, mille korral valutavad paljud lihased. Kaks kolmandikku haigestunutest on naised, kellest vaid üksikud on haigestudes alla viiekümne. Haiguse põhjust ei teata, kuid selle võivad vallandada viirusinfektsioonid.

Tunnused

Vaevused algavad tavaliselt järk-järgult nädalate jooksul. Haige hakkab tundma valu ja jäikust turja, õlavöötme, vaagnavöötme ja reie lihastes. Lihased on liigutades ja katsudes hellad. Ka liigesed, enamasti õlad ja puusad on hellad, kuid selget liigesetursust ei ole. Voodist tõusmine võib hommikul olla lihase- ja liigesevalude tõttu raskendatud. Lisaks esineb väsimus ja väike palavik. Põletiku märgiks tõuseb CRP ja kiireneb sete. Settekiirus võib tõusta kuni 100 mm/h (Westergreni järgi) ning äsja veel toimekas ja terve inimene tunneb end päris haigena.

Mõnikord kaasneb lihasevaludega veresoontepõletik. Iseloomulikuks peetakse põletikku oimuarteris, mis põhjustab ühepoolset valu oimupiirkonnas või põsevalu näiteks närimise ajal. Põletikuline veresoon võib olla oimupiirkonnas nähtav valuhella vorbina. Oimuarteri põletik (**temporaalarteriit**) tuleb kindlasti ära tunda, kuna sellest arterist kulgeb haru ka silmapõhja. Silmapõhja veresoonte põletik võib ilma ravita põhjustada pimedaksjäämist.

Äratundmine

Arst teeb diagnoosi, võttes arvesse haige vanust, valu iseloomu, üldseisundit, kiirenenud vere settereaktsiooni. Kuna vanematel inimestel on sageli ka teisi, sarnaseid vaevusi põhjustavaid haigusi, võib olla vaja teha ka muid uuringuid.

Ravi

Raviks kasutatakse steroidhormoone, mis on väga mõjusad. Ravi kestab vähemalt aasta, mõnikord kauem. Vahel harva tuleb lisaks steroididele kasutada tsütostaatikume. Oimuarteri põletikku ravitakse tavaliselt haiglas suurte kortisooniannustega, et ära hoida pimedaksjäämist.

Ennustus

Polümüalgia raviennustus on hea. Kui ravi on asjakohane, paranevad peaaegu kõik haiged paari-kolme aasta jooksul.